

ЧИ ВАРТА ЦЯ ІСТОРІЯ ПОШИРЕННЯ?

Перша Поправка захищає право на розголошення та публікацію інформації, але не кожна історія варта вашого тексту, репосту та ретвіту. Ця схема допоможе вам визначити, що є корисною інформацією, а що лише засмічує інформаційний простір.

ПОТРІБНА ДОПОМОГА?

ЧИ СПРАВЖНЯ ЦЯ ІСТОРІЯ?

Наскільки правдоподібними є ДОКАЗИ?
Чи інформація надана з офіційних ДЖЕРЕЛ?
Перевірте назву джерела та ключові факти, імена людей чи зображення з історії, щоб перевірити, чи це не фейкові новини.

ЧИ ЯКІСНО НАПИСАНА ІСТОРІЯ?

Чи сподобався вам рівень ОФОРМЛЕННЯ матеріалу? Якісна історія базується на переконливих фактах. Вона повинна бути написаною у спокійній, чіткій та виваженій манері, що не маніпулює емоціями (напр. слова написані ВЕЛИКИМИ буквами!!!!), без помилок.

ЦЕ НОВИНА ЧИ ТОЧКА ЗОРУ?

Яка МЕТА історії? Новини здебільшого пояснюють, що відбувається. Точка зору відображає судження або наводить свої аргументи щодо події. Найбільш вживаними маркерами точки зору є мова від першої особи або такі фрази, як "на мою думку" та "від редактора".

ІСТОРІЯ БАЗУЄТЬСЯ НА ФАКТАХ ЧИ НІ?

Чи достатньо наведених ДОКАЗІВ? Зверніть увагу на наявність статистики, досліджень, історичних прикладів, першоджерел, експертного аналізу чи інших ознак того, що автор зробив свою домашню роботу і може підтвердити наведені аргументи.

ЧИ ОБ'ЄКТИВНА ЦЯ ІСТОРІЯ?

Чи бачите ви більшу картину за наведеними ДОКАЗАМИ? В необ'єктивних історіях можуть бути відсутні ключові факти, тому ви побачите лише одну сторону питання. В КОНТЕКСТІ інших новин такі історії можуть або перебільшувати, або зменшувати значимість події.

ІСТОРІЯ ЯВНО УПЕРЕДЖЕНА ЧИ ПРИХОВАНО?

Чи направлений стиль НАПИСАННЯ статті на конкретну АУДИТОРІЮ? Явно упереджені новини часто містять ідеологічні ярлики в своїх заголовках (напр. "Новини лівого крила") або проголошують підтримку підпільних місій (напр. "Допоможіть республіканцям виграти вибори"). Новини із прихованим упередженням подаються так, наче вони є об'єктивними.

ІСТОРІЯ РОЗВАЖАЄ ЧИ/АБО ПРИВЕРТАЄ УВАГУ?

Яка МЕТА цієї історії? Зважте, можливо, вона має сумнівні мотиви - спричинити руйнування, здійснити аферу з метою отримання прибутку чи несправедливо завдати шкоди комусь або чомусь.

ЗВИЧАЙНО ВАРТО ПОШИРЮВАТИ

Це справжня, варта уваги інформація. Можливо, у цій новині не все так сонячно і позитивно і, можливо, вам не подобається, про що у ній сказано, але вона підкріплена фактами, що дають інформацію для роздумів. У ній немає шокової цінності як у фейковій новині або вірусного потенціалу гнівливих фраз. Проте, брак цих яскравих відволікаючих елементів компенсується надійністю та коректністю інформації.

МОЖЛИВО ВАРТО ПОШИРЮВАТИ

Все залежить від того, як ви це зробите. Ці історії можуть бути ідеальними для отримання розуміння того, як інші люди думають, або для початку продуктивних дебатів, але тільки за умов, що ви знаєте про можливі ризики. Задумайтесь на хвилинку над можливими наслідками своїх дій і підберіть свої слова мудро, щоб не накликати тролів чи словесних перепалок. Тримайте ситуацію під контролем.

МОЖЛИВО НЕ ВАРТО ПОШИРЮВАТИ

Історії, викривлені прихованими планами дій та поганими намірами, можуть призвести до руйнувань та хаосу. Не задумуючись про наслідки, вони можуть поширювати обман, страх, а деколи й навіть небезпеку. В таких історіях є дещо підозріле: починаючи із афер для отримання прибутку, продовжуючи обманом людей для неправильного прийняття рішень, закінчуючи тим, що ті, хто поширюють таку історію, виглядатимуть безглуздо.